

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0206(COD)

6980/2/21
REV 2 ADD 1

FSTR 25
SOC 143
SAN 140
CADREFIN 131
CODEC 367
PARLNAT 123

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

Dalykas:	Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 – Tarybos motyvų pareiškimas – Priimta Tarybos 2021 m. gegužės 27 d.
----------	---

I. IVADAS

1. 2018 m. gegužės 30 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+ reglamento)¹, kuris yra 2021–2027 m. sanglaudos politikos teisės aktų rinkinio dalis. Svarbiausias ESF+ reglamento politinis tikslas yra padėti sukurti veiksmingesnę ir atsparesnę socialinę Europą ir įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, taip pat socialinius ir užimtumo prioritetus, patvirtintus Europos ekonomikos valdymo procese. Kilus COVID-19 protrūkiui, 2020 m. gegužės 28 d. Komisija pasiūlė įvairių 2021–2027 m. sanglaudos politikos teisės aktų rinkinio, įskaitant ESF+ reglamentą², pakeitimų; tai yra peržiūrėtos 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos ir gaivinimo priemonių rinkinio dalis.
2. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl pirminio pasiūlymo priėmė 2018 m. spalio 17 d.³, o dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo – 2020 m. rugsėjo 18 d.⁴
3. Regionų komitetas nuomonę dėl pirminio pasiūlymo priėmė 2018 m. gruodžio 5 d.⁵, o dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo – 2020 m. spalio 14 d.⁶
4. Europos Parlamentas priėmė poziciją per pirmąją svarstymą dėl ESF+ reglamento 2019 m. balandžio 4 d. plenariniame posėdyje.
5. Struktūrinių priemonių darbo grupė pasiūlymą dėl ESF+ reglamento nagrinėjo ne viename posėdyje pirmininkaujant Bulgarijai, Austrijai, Rumunijai, Suomijai, Kroatijai, Vokietijai ir Portugalijai.

¹ Dok. ST 9573/18 + ADD 2.

² Dok. ST 8394/20.

³ OL C 62, 2019 2 15, p. 165.

⁴ OL C 429, 2020 12 11, p. 245.

⁵ OL C 86, 2019 3 7, p. 84.

⁶ OL C 440, 2020 12 18, p. 191.

6. 2019 m. balandžio 3 d. Nuolatinų atstovų komitetas patvirtino pirminius dalinius derybų įgaliojimus⁷. 2020 m. liepos 22 d. Nuolatinų atstovų komitetas patvirtino dar vienus dalinius derybų su Europos Parlamentu įgaliojimus, kiek tai susiję su iš dalies pakeistu Komisijos pasiūlymu dėl ESF + reglamento⁸. Be to, 2020 m. spalio 5 d. Nuolatinų atstovų komitetas atnaujino dalinius derybų įgaliojimus⁹, kad būtų atsižvelgta į Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos ir gaivinimo priemonių rinkinio, priimtas 2020 m. liepos 17, 18, 19, 20 ir 21 d. Europos Vadovų Tarybos specialiajame posėdyje.
7. Remdamosi šiais įgaliojimais, pirmininkavusios Suomija, Kroatija, Vokietija ir pirmininkaujanti Portugalija vedė tarpinstitucines derybas; jos užbaigtos 2021 m. vasario mėn.
8. 2021 m. kovo 4 d. Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas (EMPL) patvirtino tarpinstitucinių derybų rezultatus. 2021 m. kovo 5 d. EMPL komiteto pirmininkas nusiuntė Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei laišką, kuriame nurodė, kad jis plenariniame posėdyje rekomenduos per antrąjį svarstymą Parlamente pritarti Tarybos pozicijai be pakeitimų, tekstą patikrinus teisininkams lingvistams.
9. Atsižvelgiant į pirmiau nurodytą susitarimą ir tekstą peržiūrėjus teisininkams lingvistams, 2021 m. gegužės 27 d. Taryba priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą, laikydamasi SESV 294 straipsnyje nustatytos įprastos teisėkūros procedūros.

II. TIKSLAS (3 IR 4 STRAIPSNIAI)

10. Pagal SESV 149, 153, 164 ir 175 ir kitus straipsnius siekiant panaikinti skurdą ir įgyvendinti principus, išdėstytus Europos socialinių teisių ramstyje, ESF+ siekiama padėti valstybėms narėms ir regionams pasiekti aukštą užimtumo lygį, užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą, taip pat turėti kvalifikuotus ir atsparius darbuotojus ir įtraukias bei darnias visuomenes. ESF + taip pat remis ir papildys jau vykdomą valstybių narių politiką minėtose srityse ir teiks jai pridėtinės vertės.

⁷ Dok. 7982/19.

⁸ Dok. 9431/20.

⁹ Dok. 10881/20.

11. ESF+ remia šiuos konkrečius tikslus:

- a) suteikti daugiau galimybių įsidarbinti ir pasinaudoti aktyvumo skatinimo priemonėmis visiems darbo ieškantiems asmenims;
- b) modernizuoti darbo rinkos institucijas ir jų teikiamas paslaugas, siekiant įvertinti ir numatyti reikalingus įgūdžius;
- c) skatinti lyčių požiūriu subalansuotą dalyvavimą darbo rinkoje, vienodas darbo sąlygas ir geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą;
- d) skatinti darbuotojus, įmones ir verslininkus prisitaikyti prie pokyčių, o vyresnius žmones – aktyviai ir sveikai gyventi;
- e) didinti švietimo ir mokymo sistemų kokybę, įtraukumą, efektyvumą ir jų aktualumą darbo rinkos atžvilgiu;
- f) skatinti, kad visi, visų pirma palankių sąlygų neturinčios grupės, turėtų vienodas galimybes gauti kokybiškas ir įtraukias švietimo ir mokymo paslaugas ir užbaigti mokslą;
- g) skatinti mokymąsi visą gyvenimą;
- h) skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes, nediskriminavimą ir aktyvų dalyvavimą;
- i) skatinti trečiųjų valstybių piliečių, įskaitant migrantus, socialinę ir ekonominę integraciją;
- j) skatinti socialinio ir ekonominio marginalizuotų bendruomenių integravimą;
- k) suteikti daugiau vienodų galimybių už prieinamą kainą laiku gauti kokybiškas ir tvarias paslaugas; modernizuoti socialinės apsaugos sistemas; gerinti sveikatos priežiūros sistemų ir ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumą, rezultatyvumą ir tvarumą;
- l) skatinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, socialinę integraciją;
- m) spręsti materialinio nepritekliaus problemą labiausiai skurstantiems asmenims teikiant pagalbą maistu arba pagrindinę materialinę pagalbą.

Be to, šalia pirmiau minėtų konkrečių tikslų, ESF+ kryptis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, taip pat padės siekti Bendrųjų nuostatų reglamento 5 straipsnyje įtvirtintų politikos tikslų.

12. Kai tikrai būtina ir kaip laikina priemonė reaguoti į išskirtines ar neįprastas aplinkybes, ESF+ gali remti trumpalaikio darbo programų finansavimą (nereikalaujant, kad jos turėtų būti suderintos su aktyviomis priemonėmis), taip pat galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, be kita ko, žmonėms, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami.

III. PER PIRMAJĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

a) Įgyvendinimas taikant pasidalijamąjį valdymą (7–24 straipsniai)

13. Per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos tekste užtikrinama tinkama pusiausvyra tarp skirtingų konkrečių tikslų, kurių turi siekti ESF+ ir kurie atspindi pagrindinius socialinius iššūkius, su kuriais šiuo metu susiduria Europa Europos socialinių teisių ramsčio kontekste, ir paramos telkimo pagal temas reikalavimų, pagal kuriuos skiriama reikiama parama teisėkūros institucijų nustatytoms pagrindinėms sritims (vaikų skurdas, socialinė įtrauktis, jaunimo nedarbas, parama labiausiai skurstantiems asmenims ir socialinių partnerių bei pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimų stiprinimas).
14. Šiuo atžvilgiu pasiektame susitarime dėl ESF+ išteklių telkimo pagal temas (7 straipsnis ir iš dalies 9 straipsnis) numatoma, kad:
 - valstybės narės socialinei įtraukčiai skatinti skirs bent 25 % ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nacionalinių išteklių;
 - valstybės narės, kuriose vidutinis jaunesnių nei 18 metų vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, lygis 2017–2019 m. laikotarpiu viršijo Sąjungos vidurkį (Eurostato duomenimis), tai veiksmai skirs bent 5 % savo ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių;
 - valstybės narės, kuriose vidutinis nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio 15–29 metų amžiaus jaunimo lygis 2017–2019 m. laikotarpiu viršijo Sąjungos vidurkį (Eurostato duomenimis), tai veiksmai skirs bent 12,5 % savo ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių;

- valstybės narės skirs bent 3 % savo ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių tam, kad būtų sumažintas itin didelis įvairių formų skurdas, kurio pasekmės socialinės atskirties požiūriu yra sunkiausios, pavyzdžiui, benamystė, vaikų skurdas ir maisto nepritekliai;
 - valstybės narės kiekvienoje programoje skirs tinkamą ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių dalį socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimams stiprinti. Tos valstybės narės, kurioms yra pateikta šios srities konkrečiai šaliai skirta rekomendacija, šiam tikslui taip pat skirs bent 0,25 % ESF+ išteklių.
15. Atsižvelgiant į tai, kad inovacijoms ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui socialinėje srityje tenka vis svarbesnis vaidmuo, valstybės narės taip pat rems veiksmus, susijusius su socialinėmis inovacijomis ir socialiniais eksperimentais, stiprindamos partnerystę grindžiamo principo „iš apačios į viršų“ taikymą (14 straipsnis), ir taip pat turės galimybę skatinti ir remti tarpvalstybinio bendradarbiavimo veiksmus pagal bet kurią iš ESF+ konkrečių tikslų (15 straipsnis).
16. Be to, aiškiai nurodoma, kokios išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal ESF+ kryptį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas (16 straipsnis). Negali būti remiamas žemės bei nekilnojamojo turto ir infrastruktūros pirkimas. Be to, nėra tinkamos finansuoti baldų, įrangos ir transporto priemonių pirkimo išlaidos, išskyrus atvejus, kai juos pirkti yra būtina veiksmo tikslui pasiekti arba kai šie daiktai yra visiškai nusidėvėję, arba kai šių daiktų pirkimas yra ekonomiškiausias variantas.
17. III skyrius (18–24 straipsniai) skirtas tik buvusio EPLSAF lėšomis teikiamai materialinei pagalbai, apimant paramos principus, ataskaitų teikimo taisykles, tinkamumo finansuoti taisykles, pagal ESF+ taikomų priemonių, skirtų materialiniam nepritekliui mažinti, rodiklius ir auditą. Per pirmąjį svarstymą priimtoje Tarybos pozicijoje išlaikoma tokia šio skyriaus struktūra, kokia yra Komisijos pasiūlyme, laikantis vienodo požiūrio ir nenustatant griežtesnių taisyklių (pvz., dėl duomenų apie rodiklius teikimo arba dėl audito sekos) šių rūšių veiksmams, kurių atžvilgiu nustatytos mažesnės dalyvavimo ribos, todėl ir jų administracinė našta yra mažesnė.

b) Įgyvendinimas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą (25–36 straipsniai)

18. Į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją dėl užimtumo ir socialinių inovacijų krypties (EaSI kryptis) įtrauktos nuostatos dėl veiklos tikslų, tinkamų finansuoti veiksmų ir subjektų, asocijuotųjų trečiųjų šalių, ES finansavimo formų ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos, taip pat kitų įgyvendinimo klausimų (pvz., darbo programos, stebėsenos ir ataskaitų teikimo, vertinimo, audito, informavimo ir komunikacijos bei viešinimo).
19. Pagal EaSI kryptį bus siekiama šių veiklos tikslų (25 straipsnis):
- a) rengti aukštos kokybės lyginamąją analitinę informaciją;
 - b) palengvinti efektyvų ir įtraukų dalijimąsi informacija, abipusį mokymąsi, tarpusavio vertinimus ir dialogą, susijusius su atitinkamų sričių politika;
 - c) remti socialinius eksperimentus ir didinti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų gebėjimus;
 - d) palengvinti savanorišką geografinį darbuotojų judumą ir didinti užimtumo galimybes;
 - e) remti rinkos ekosistemos, susijusios su labai mažų įmonių mikrofinansavimu steigimosi ir plėtros etapais, plėtojimą;
 - f) remti tinklaveiką Sąjungos lygmeniu ir dialogą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir prisidėti prie jų institucinių gebėjimų stiprinimo;
 - g) remti socialinių įmonių ir socialinių investicijų rinkos plėtrą;
 - h) pateikti socialinės infrastruktūros, reikalingos Europos socialinių teisių ramsčiui įgyvendinti, plėtros gaires;
 - i) remti tarpvalstybinį bendradarbiavimą siekiant paspartinti novatoriškų sprendimų perkėlimą ir palengvinti jų plėtojimą ir
 - j) remti atitinkamų tarptautinių socialinių ir darbo standartų įgyvendinimą.

20. Pagal EaSI kryptį taip pat galima remti šiuos veiksmus (26 straipsnis):

- a) analitinę veiklą, be kita ko, susijusią su trečiosiomis valstybėmis;
- b) politikos įgyvendinimą;
- c) gebėjimų stiprinimą;
- d) komunikaciją ir sklaidos veiklą.

c) Kitos nuostatos (37–42 straipsniai)

21. Be gana standartinių nuostatų, būdingų ir kitiems teisėkūros procedūra priimamiems aktams, pavyzdžiui, susijusių su įgaliojimų delegavimu ir komiteto procedūromis (šiuo atveju taikomų ESF+, kuriam taikomas pasidalijamasis valdymas), per pirmąjį svarstymą priimtoje Tarybos pozicijoje, vadovaujantis 39 straipsniu, užtikrinamas pagal SESV 163 straipsnį sudaryto komiteto, kuris gali teikti nuomones atitinkamomis ESF+ temomis ir sudarys darbo grupes kiekvienai ESF+ krypčiai, dalyvavimas.
22. Siekiant užtikrinti paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą ir sudaryti sąlygas ją įgyvendinti nuo 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos pradžios, per pirmąjį svarstymą priimtoje Tarybos pozicijoje nustatyta, kad būtų tinkama, vadovaujantis 42 straipsniu, šį reglamentą EaSI kryptčiai taikyti atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.

IV. IŠVADA

23. Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija atspindi kompromisinį susitarimą, pasiektą Tarybos ir Europos Parlamento derybų metu, padedant Komisijai.
24. Taryba mano, kad jos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija yra subalansuotas tekstas, atitinkantis visus ESF+ reglamento tikslus.